

Κέντρα πόλεων ή τουριστικοί περίπατοι;

Ηρώ Καραβία - 10/07/2024

Εξευγενιστικές πολεοδομίες, βραχυχρόνιες μισθώσεις καταλυμάτων και τουρισμός

Πηγή εικόνας εξωφύλλου: Greek Reporter

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται, σε μεγάλα αστικά κέντρα ανά τον κόσμο, το φαινόμενο των **ερημωμένων κέντρων πόλεων**. Τη θέση των τότε μόνιμων κατοίκων έχουν πάρει *εφήμεροι επισκέπτες* ή *αλλιώς τουρίστες*. Οι επιπτώσεις αυτού του φαινομένου στον πολεοδομικό χάρτη είναι έντονες και έχουν άμεσες επιδράσεις σε κοινωνικό, πολιτικό και οικονομικό επίπεδο. Οι γειτονιές αλλάζουν, οικειοποιούνται στοιχεία “φιλικά” στο μάτι του επισκέπτη, χάνεται το λαογραφικό αποτύπωμα, η εμπορικότητα παύει να είναι εξυπηρετική στον μόνιμο κάτοικο και παίρνει χαρακτηριστικά εστίασης, η αξία των αγαθών εκτοξεύεται, όπως και των διαμερισμάτων που βρίσκονται στα κέντρα των πόλεων. Οι τότε κάτοικοι εκτοπίζονται από την

νέα οικονομία και μετακινούνται κάθε φορά που το φαινόμενο αυτό εξαπλώνεται. Η παραπάνω συνθήκη αποτελεί προέκταση του φαινομένου του **Εξευγενισμού**, ή αλλιώς **Gentrification**.

Όπως λέει και η ίδια η λέξη, η διαδικασία του Εξευγενισμού λειαίνει, ομορφαίνει και σίγουρα εξευγενίζει την υπάρχουσα κοινωνική, πολιτική, πολεοδομική και αρχιτεκτονική συνθήκη της εκάστοτε περιοχής, δημιουργώντας μια αισθητική “μανιέρα” με έντονη επαναληψιμότητα σε κάθε πόλη, σε κάθε χώρα, σε κάθε κουλτούρα που αγγίζει. Θέλουμε όντως μια ενιαία αισθητική μορφολογία, πόλεις που μοιάζουν μεταξύ τους και κέντρα βουβά από κατοίκους; Κάποιοι, στον αντίλογο αυτού του θέματος, λένε ότι οι μόνιμοι κάτοικοι των πόλεων φοβούνται την αλλαγή, κάτι το οποίο μπορεί και να ισχύει, στη προκειμένη περίπτωση όμως δεν μπορούν καν να δουν και να βιώσουν την αλλαγή, γιατί *είναι έξω από αυτή*.

Πηγή: Britannica

Την Παρασκευή 21/6/2024, ο δήμαρχος της **Βαρκελώνης** ανακοινώνει ότι η πόλη **θα παύσει τις βραχυχρόνιες μισθώσεις** καταλυμάτων σε τουρίστες μέχρι τον Νοέμβριο του 2028. Ο νέος νόμος αφορά μόλις 10.101 διαμερίσματα, σε μια πόλη που έχει πληθυσμό 1,6 εκατομμύρια (2018). Λόγω του έντονου τουρισμού στην πόλη, οι ιδιοκτήτες χώρων προτιμούσαν τη μίσθωση των χώρων τους σε τουρίστες, καθώς αυτό ήταν πιο επικερδές, παράλληλα όμως οι κάτοικοι εκτοπίζονταν καθώς δυσκολεύονταν ιδιαίτερα να βρουν σπίτια, αφού μέσα σε μια δεκαετία τα ενοίκια αυξήθηκαν κατά 68% και η τιμή πώλησης ανά τετραγωνικό κατά 38%. Οι συνθήκες αυτές όξυναν ιδιαίτερα τις ανισότητες στην πόλη, ενώ παράλληλα δημιουργούνταν υπερσυνωστισμός στα μακροπρόθεσμης ενοικίασης σπίτια σε κατοίκους, καθώς αφ' ενός δεν μπορούσαν μεμονωμένα να στηρίξουν οικονομικά ένα διαμέρισμα και αφ' ετέρου υπήρχε πάρα πολύ μεγάλη έλλειψη. Αντίστοιχα μέτρα λαμβάνονται και σε άλλα τουριστικά κέντρα, όπως τα Κανάρια Νησιά, τη Λισαβόνα και το Βερολίνο.

Αεροφωτογραφία Αθηνών | Πηγή: Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ενδεχομένως, η κίνηση αυτή να είναι η εναρκτήρια για να σκεφτούμε πώς θέλουμε να είναι το μέλλον των πόλεων που ζούμε και σε ποια άτομα απευθύνονται. Στο επόμενο ανακαινισμένο διαμέρισμα που θα δούμε, που θα έχει όλες τις παροχές, να θυμηθούμε πώς όντως ζούν οι κάτοικοι της πόλης και για ποιον έγινε αυτή η αναβάθμιση. Επίσης, στις επόμενες αλλαγές που θα παρατηρήσουμε στον πολεοδομικό χάρτη, είτε αυτές είναι μεγάλες είτε μικρές, να σκεφτούμε ξανά την απεύθυνση, αν σέβονται την ιστορία, την κουλτούρα και την κοινωνιολογία του τόπου, και αν αυτές δημιουργούνται από υλικά, εργατικά χέρια ή εταιρείες που έχουν κάποια σχέση με τον τόπο, και δε διαγράφεται εντελώς η ταυτότητά του στον βωμό της εμπορικότητας, του κέρδους και του τουρισμού.